

Animator
7de leerjaar na OK3
VII-Ani

BRUSSEL

D/2025/13.758/103

Versie januari 2025

1 Inleiding

De uitrol van de modernisering secundair onderwijs gaat gepaard met een nieuwe generatie leerplannen. Leerplannen geven richting en laten ruimte. Ze faciliteren de inhoudelijke dynamiek en de continuïteit in een school en lerarenteam. Ze garanderen binnen het kader dat door de Vlaamse regering werd vastgelegd voldoende vrijheid voor schoolbesturen om het eigen pedagogisch project vorm te geven vanuit de eigen schoolcontext. Leerplannen zijn ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. Ze versterken het eigenaarschap van scholen die d.m.v. eigen beleidskeuzes de vorming van leerlingen gestalte geven. Leerplannen laten ruimte voor het vakinhoudelijk en pedagogisch-didactisch meesterschap van de leraar, maar bieden ondersteuning waar nodig.

1.1 Het leerplanconcept: vijf uitgangspunten

Leerplannen vertrekken vanuit het **vormingsconcept** van de katholieke dialoogschool. Ze laten toe om optimaal aan te sluiten bij het pedagogisch project van de school en de beleidsbeslissingen die de school neemt vanuit haar eigen visie op onderwijs (taalbeleid, evaluatiebeleid, zorgbeleid, ICT-beleid, kwaliteitsontwikkeling, keuze voor vakken en lesuren ...).

Leerplannen ondersteunen **kwaliteitsontwikkeling**: het leerplanconcept spoort met kwaliteitsverwachtingen van het Referentiekader onderwijskwaliteit (ROK). Kwaliteitsontwikkeling volgt dan als vanzelfsprekend uit keuzes die de school maakt bij de implementatie van leerplannen.

Leerplannen faciliteren een **gerichte studiekeuze**. De leerplandoelen sluiten aan bij de verwachte competenties van leerlingen in een bepaald structuuronderdeel. De feedback en evaluatie bij de realisatie ervan beïnvloeden op een positieve manier de keuze van leerlingen na elke graad.

Leerplannen gaan uit van de **professionaliteit** van de leraar en het **eigenaarschap** van de school en het lerarenteam. Ze bieden voldoende ruimte voor eigen inhoudelijke keuzes en een eigen didactische aanpak van de leraar, het lerarenteam en de school.

Leerplannen borgen de **samenhang** in de vorming. Die samenhang betreft de verticale samenhang (de plaats van het leerplan in de opbouw van het curriculum) en de horizontale samenhang tussen vakken binnen structuuronderdelen of over structuuronderdelen heen. Op die manier faciliteren en stimuleren de leerplannen leraren om over de vakken heen samen te werken en van elkaar te leren.

1.2 De vormingscirkel – de opdracht van secundair onderwijs

De leerplannen vertrekken vanuit een gedeelde inspiratie die door middel van een vormingscirkel wordt voorgesteld. We 'lezen' de cirkel van buiten naar binnen.

- Een lerarenteam werkt in een katholieke dialoogschool die onderwijs verstrekt vanuit een **specifieke traditie**. Vanuit het eigen pedagogisch project kiezen leraren voor wat voor hen en hun school goed onderwijs is. Ze wijzen leerlingen daarbij de weg en gebruiken daarvoor **wegwijzers**. Die zijn een inspiratiebron voor leraren en zorgen voor een Bijbelse 'drive' in hun onderwijs.

- De kwetsbaarheid van leerlingen ernstig nemen betekent dat elke leerling **beloftevol** is en alle leerkansen verdient. Die leerling is **uniek als persoon** maar ook **verbonden** met de klas, de school en de bredere samenleving. Scholen zijn **gastvrije plaatsen** waar leerlingen en leraren elkaar ontmoeten in diverse contexten. De leraar vormt zijn leerlingen vanuit een **genereuze** attitude, hij geeft om zijn leerlingen en hij houdt van zijn vak. Hij durft af en toe de gebaande paden verlaten en stimuleert de **verbeelding en creativiteit** van leerlingen. Zo zaait hij door zijn onderwijs de kiemen van een hoopvolle, **meer duurzame en meer rechtvaardige wereld**.
- Leraren vormen leerlingen door middel van leerinhouden die we groeperen in negen **vormingscomponenten**. De aaneengesloten cirkel van vormingscomponenten wijst erop dat vorming een geheel is en zich niet in schijfjes laat verdelen. Je kan onmogelijk over taal spreken zonder over cultuur bezig te zijn; wetenschap en techniek hebben een band met economie, wiskunde, geschiedenis ... Dwarsverbindingen doorheen de vakken zijn belangrijk. De vormingscirkel vormt dan ook een dynamisch geheel van elkaar voortdurend beïnvloedende en versterkende componenten.
- Vorming is voor een leraar nooit te herleiden tot een cognitieve overdracht van inhouden. Zijn meesterschap en passie brengt een leraar ertoe om voor iedere leerling de juiste woorden en gebaren te zoeken om **de wereld te ontsluiten**. Hij introduceert leerlingen in de wereld waarvan hij houdt. Een leraar zorgt er bijvoorbeeld voor dat leerlingen kunnen worden gegrepen door de cultuur van het Frans of door het ambacht van een metselaar. Hij initieert leerlingen in een wereld en probeert hen zover te brengen dat ze er hun eigen weg in kunnen vinden.
- Een leraar vormt leerlingen als **individuele leraar**, maar werkt ook binnen **lerarenteams** en binnen een **beleid van de school**.
- De uiteindelijke bedoeling is om **alle leerlingen** kwaliteitsvol te vormen. Leerlingen zijn dan ook het hart van de vormingscirkel, zij zijn het op wie we inzetten. Zij dragen onze hoop mee: de nieuwe generatie die een meer duurzame en meer rechtvaardige wereld zal creëren.

1.3 Ruimte voor leraren(teams) en scholen

De leraar als professional, als meester in zijn vak krijgt vrijheid om samen met zijn collega's vanuit de leerplannen aan de slag te gaan. Hij kan eigen accenten leggen en differentiëren vanuit zijn passie, expertise, het pedagogisch project van de school en de beginsituatie van zijn leerlingen.

De leerplandoelen zijn noch chronologisch, noch hiërarchisch geordend. Ze laten ruimte aan het lerarenteam en de individuele leraar om te bepalen welke leerplandoelen op welk moment worden samengenomen, om didactische werkvormen te kiezen, contexten te bepalen, eigen leerlijnen op te bouwen, vakoverschrijdend te werken, en flexibel om te gaan met een indicatie van onderwijstijd.

1.4 Differentiatie

Om optimale leerkansen te bieden is [differentiëren](#) van belang in alle leerlingengroepen. Leerlingen voor wie dit leerplan is bestemd, behoren immers wel tot dezelfde doelgroep, maar bevinden zich niet noodzakelijk in dezelfde beginsituatie. Zij hebben een niet te onderschatten – maar soms sterk verschillende – bagage mee vanuit de onderliggende graad, de thuissituatie en vormen van informeel leren.

Het is belangrijk om zicht te krijgen op die aanwezige kennis en vaardigheden en vanuit dat gegeven, soms gedifferentieerd, verder te bouwen. Positief en planmatig omgaan met verschillen tussen leerlingen verhoogt de motivatie, het welbevinden en de leerwinst voor elke leerling.

De leerplannen bieden kansen om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden en door de leeromgeving aan te passen. Ze nodigen ook uit om te differentiëren in evaluatie.

Differentiatie door te verdiepen en te verbreden

Sommige leerlingen denken meer conceptueel en abstract. Andere leerlingen komen vanuit een meer concrete benadering sneller tot inzichtelijk denken. Variëren in abstractie spreekt leerlingen aan op hun capaciteiten en daagt hen uit om van daaruit te groeien.

Daarnaast bieden leerplannen kansen om de complexiteit van leerinhouden aan te passen. Dat kan door een complexere situatie te schetsen, een minder ingewikkelde bewerking of handeling voor te stellen, of door meer kennis of vaardigheden aan te bieden om leerlingen uit te dagen.

De ene context kan betekenisvol zijn voor een leerlingengroep, terwijl een andere context dan weer betekenisvoller kan zijn voor een andere leerlingengroep. Leerinhouden in verschillende contexten aanbrenge biedt kansen om leerlingen aan te spreken op hun interesses en daagt hen tegelijk uit om andere interesses te verkennen en zo hun horizon te verruimen.

In 'extra' wenken bij de leerplandoelen en in beperkte mate ook via keuzeleerplandoelen bieden we je inspiratie om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden.

Differentiatie door de leeromgeving aan te passen

Doordachte variatie in werkvormen (groepswork, individueel, auditief, visueel, actief ...) vergroot de kans dat leerdoelen worden gerealiseerd door alle leerlingen. Het helpt hen bovendien ontdekken welke manieren van leren en informatie verwerken best bij hen passen.

De ene leerling kan snel of zelfstandig werken, de andere heeft meer tijd of begeleiding nodig. Variëren in de mate van ondersteuning, gericht aanbieden van hulpmiddelen (voorbeeld, schrijfkaders, stappenplannen ...) en meer of minder tijd geven, daagt leerlingen uit op hun niveau en tempo.

Leerlingen op hun niveau en vanuit eigen interesses laten werken kan door te differentiëren in product, bijvoorbeeld door leerlingen te laten kiezen tussen opdrachten die leiden tot verschillende eindproducten.

Het samenstellen van groepen kan een effectieve manier zijn om te differentiëren. Rekening houden met verschil in leerdoelen en leerlingenkenmerken laat leerlingen toe van en met elkaar te leren.

Technologie kan al die vormen van differentiatie ondersteunen. Zo kunnen leerlingen op hun maat werken met digitale leermiddelen zoals educatieve software of online oefenprogramma's.

Differentiatie in evaluatie

Tenslotte laten de leerplannen toe te differentiëren in [evaluatie](#) en feedback. Evalueren is beoordelen om te waarderen, krachtiger te maken en te sturen.

Na de afronding van een lessenreeks of na een langere periode gaan leraren door middel van summatieve evaluatie na waar leerlingen staan. De keuze van een evaluatie- en feedbackvorm is afhankelijk van de vooropgestelde doelen.

Formatieve evaluatie is geïntegreerd in het leerproces en gaat uit van een actieve betrokkenheid van leraar en leerling. Het zet leerlingen aan het denken over hun vorderingen en laat leraren toe om tijdens het leerproces effectieve feedback te geven. Door middel van formatieve evaluatie krijgen leraren een goed zicht op het leerproces van leerlingen zodat ze het verder gericht en waar nodig kunnen bijsturen. Het is

bovendien een rijke bron voor leraren om te reflecteren over de eigen onderwijspraktijk en de eigen pedagogisch-didactische aanpak bij te sturen.

1.5 Opbouw van leerplannen

Elk leerplan is opgebouwd volgens een vaste structuur. Alle onderdelen maken inherent deel uit van het leerplan. Schoolbesturen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen die de leerplannen gebruiken, verbinden zich tot de realisatie van het gehele leerplan.

De **inleiding** licht het leerplanconcept toe en gaat dieper in op de visie op vorming, de ruimte voor leraren(teams) en scholen en de mogelijkheden tot differentiatie.

De **situering** geeft aan waarop het leerplan is gebaseerd en beschrijft o.a. de beginsituatie en de plaats in de lessentabel.

In de **pedagogisch-didactische duiding** komen o.a. inbedding in het vormingsconcept, de krachtlijnen, de opbouw en aandachtspunten aan bod.

De **leerplandoelen** zijn helder geformuleerd en geven aan wat van leerlingen wordt verwacht. Waar relevant geeft een opsomming of een afbakening (★) aan wat bij de realisatie van het leerplandoel aan bod moet komen. Ook pop-ups bevatten informatie die noodzakelijk is bij de realisatie van het leerplandoel. De leerplandoelen zijn gebaseerd op de minimumdoelen van de basisvorming, de specifieke minimumdoelen, de doelen die leiden naar een beroepskwalificatie of andere doelen die in regelgeving vastliggen. Indien een leerplandoel verder gaat, vind je een '+' bij het nummer van het leerplandoel. Al die leerplandoelen zijn verplicht te realiseren. In een aantal gevallen zijn keuzedoelen opgenomen; die leerplandoelen zijn weergegeven in een grijze kleur en het nummer van het leerplandoel wordt voorafgegaan door 'K'.

De leerplandoelen zijn ingedeeld in een aantal rubrieken. Bovenaan elke rubriek vind je de relevante minimumdoelen van de basisvorming, de specifieke minimumdoelen, de doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties of andere doelen die in regelgeving vastliggen. Als leraar hoef je je die taal niet eigen te maken. Het volstaat dat je de leerplandoelen realiseert zoals opgenomen in het leerplan. Waar relevant wordt de samenhang met andere leerplannen in dezelfde graad aangegeven, evenals de samenhang met de onderliggende graad.

'Duiding' bij een leerplandoel bevat een noodzakelijke toelichting bij het doel. In pedagogisch-didactische wenken vinden leraren inspiratie om met het leerplandoel aan de slag te gaan. Een wenk 'extra' bij een leerplandoel biedt leraren inspiratie om verder te gaan dan wat het leerplandoel minimaal vraagt.

De **basisuitrusting** geeft aan welke materiële uitrusting is vereist om de leerplandoelen te kunnen realiseren.

Het **glossarium** bevat een overzicht van handelingswerkwoorden die in alle leerplannen van de graad als synoniem van elkaar worden gebruikt of meer toelichting nodig hebben. De **concordantie** geeft aan welke leerplandoelen zijn gerelateerd aan bepaalde minimumdoelen, specifieke minimumdoelen, doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties of andere doelen die in regelgeving vastliggen.

2 Situering

2.1 Beginsituatie

De volgende studierichting in de derde graad is een logische vooropleiding voor de studierichting Animator 7de leerjaar: Onthaal en recreatie 3de graad.

2.2 Plaats in de lessentabel

Het leerplan is gebaseerd op doelen die leiden naar de beroepskwalificatie Animator.

Het leerplan is gericht op 17 lesuren en is bestemd voor de studierichting Animator.

De duurtijd van die studierichting bedraagt twee semesters.

Het geheel van de vorming in elke studierichting vind je terug op de [PRO-pagina](#) met alle vakken en leerplannen die gelden per studierichting.

3 Pedagogisch-didactische duiding

3.1 Animator en het vormingsconcept

Het leerplan Animator is ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. In het leerplan ligt de nadruk op de levensbeschouwelijke, talige, sociale, culturele en technische vorming. De wegwijzers verbeelding, kwetsbaarheid en belofte, gastvrijheid en rechtvaardigheid en duurzaamheid maken er inherent deel van uit.

Levensbeschouwelijke vorming

Levensbeschouwelijke vorming geeft leerlingen de tijd en de ruimte om te zoeken naar wie ze zijn en wat ze zullen worden. Leerlingen maken voortdurend (ethische) keuzes. Vanuit de dialoog met de eigen leefwereld, de diverse samenleving en het christelijk geloof, geven leerlingen hun levensbeschouwelijke identiteit vorm. De zeven wegwijzers bieden hen daarbij inspiratie: uniciteit in verbondenheid, kwetsbaarheid en belofte, gastvrijheid, rechtvaardigheid, duurzaamheid, verbeelding en generositeit.

Talige vorming

Vorming in talen versterkt leerlingen in de kennis en het gebruik van de eigen taal en van andere talen. Dat maakt hen communicatief vaardiger. Ze leren hoe op een gepaste manier te communiceren, zowel in een formele als informele context.

Sociale vorming

De leerlingen gaan gepast in interactie met verschillende types bezoekers. Het is belangrijk dat de leerlingen enthousiast en empathisch zijn tegenover deelnemers. Leerlingen moeten zich kunnen inleven in de context en ernaar handelen. Aandacht voor een positieve uitstraling is een belangrijk uitgangspunt.

Culturele vorming

Leerlingen ontwikkelen expressieve en creatieve mogelijkheden en zin voor esthetiek en schoonheid. Ze leren opportuniteiten zien voor de culturele mogelijkheden die een omgeving te bieden heeft.

Leerlingen hebben tijdens recreatieopdrachten aandacht voor culturele activiteiten zoals muziek, dans, toneel ... Aandacht voor interculturele aspecten faciliteert een gepaste omgang met elke deelnemer.

Lichamelijke vorming

Er zal steeds aandacht gaan naar een correcte ergonomie en het belang van persoonlijke hygiëne. Leerlingen verruimen hun handvaardigheid en fijne motoriek door het uitvoeren van diverse activiteiten en zijn bereid om diverse bewegingstechnieken (sport) zelf aan te leren. Ze zijn bereid om te werken aan een goede fysieke conditie die vereist is bij het uitvoeren van diverse activiteiten in een professionele context.

Technische vorming

Bij het begeleiden, uitvoeren en ondersteunen van allerlei activiteiten is een logistieke voorbereiding cruciaal. Leerlingen leren op een gepaste manier om te gaan met apparatuur. Ze leren de veiligheid bewaken van infrastructuur en materialen.

Wegwijzers

Verbeelding

Om zelf creatief met diverse situaties om te gaan is het van belang dat leerlingen verbeeldend denken en handelen.

Gastvrijheid en uniciteit in verbondenheid

De leerlingen staan open voor de meertalige wereld rondom hen en zien meertaligheid als een verrijking. Omgaan met wat eigen en wat anders is, met wat verbindt en wat onderscheidt, stelt de leerlingen in staat bij te dragen aan een open, zinvolle, verdraagzame en duurzame samenleving. In gesprek met elkaar leert iedereen de eigen identiteit vorm te geven door ze te ontdekken, erover na te denken en te verdiepen.

Rechtvaardigheid, kwetsbaarheid, duurzaamheid

Recreatieve activiteiten betekenen ongetwijfeld een verrijking voor de deelnemers. Wanneer dat negatieve effecten creëert voor de mens en het milieu, dan moet worden gezocht naar alternatieven. Bij het uitvoeren van activiteiten hebben de leerlingen aandacht voor het groepsbevorderende aspect en hebben ze oog hebben voor wie het moeilijk heeft om in een groep te functioneren. Ze besteden extra aandacht aan de rechten van het kind en de bescherming van minderjarigen wanneer met die doelgroepen wordt gewerkt.

Uit die vormingscomponenten en wegwijzers zijn de krachtlijnen van het leerplan ontstaan.

3.2 Krachtlijnen

Zinrijk en geïnspireerd: een levensbeschouwelijke en ethische gevoeligheid ontwikkelen

Leerlingen ontwikkelen een eigen kijk op mens, wereld en samenleving vanuit een levensbeschouwelijke inspiratie. Ze worden gevoelig voor wat betekenisvol is. Ze reflecteren over wat in hun eigen leven goed en minder goed loopt. Ze herkennen in concrete of beroepsgerichte ervaringen motieven en argumenten die hen uitnodigen en stimuleren om moreel te handelen. Ze leren openstaan voor de diepere dimensies van het leven en leren. Ze staan ook open voor levensbeschouwelijke keuzes van anderen en gaan daarover in dialoog.

Doelgericht animatie activiteiten uitvoeren en begeleiden

De leerlingen voeren een ruime waaier van activiteiten uit als lid van een team. Complexere doelgroepen en gecombineerde situaties komen aan bod. De leerlingen nemen bij het voorbereiden en uitvoeren van activiteiten verantwoordelijkheden op binnen een professioneel team. Ze bereiden alle aspecten voor, al dan niet vanuit een draaiboek. De logistieke voorbereiding is cruciaal: de leerlingen zetten materialen en apparatuur klaar en zorgen voor het basisonderhoud ervan. Tijdens de activiteit bedienen ze de apparatuur en bewaken ze de veiligheid van materialen, infrastructuur, deelnemers en zichzelf zodat activiteiten veilig en vlot kunnen verlopen.

Doeltreffend en klantvriendelijk communiceren in de context van animatie

De leerlingen gaan gepast in interactie met verschillende types bezoekers en deelnemers zowel in informele als in formele contexten. Interculturele vaardigheden helpen om tot een beter begrip te komen. Ze gebruiken naast het Nederlands ook Frans (VII-Fra'), Engels (VII-Eng') en Duits (VII-Dui). Duits enkel op zelfredzaamheidsniveau.

Ze stemmen hun verbale en non-verbale communicatie af op de situatie, ook in moeilijke omstandigheden. Ze leren adequaat om te gaan met agressie, onveilig of ongewenst gedrag.

3.3 Opbouw

- Zinrijk en geïnspireerd
- Communiceren en informeren
- Activiteiten organiseren en voorbereiden
- Materiaal, infrastructuur en veiligheid
- Activiteiten uitvoeren
- Internationaal werken

3.4 Beginsituatie

Vanuit de logische vooropleiding Onthaal en recreatie zijn de volgende leerplanitems in de derde graad al verworven:

- veiligheid:
 - controle van het materiaal en de infrastructuur;
 - toezicht op een veilig en vlot verloop van een activiteit;
- opmaak van informatieborden en displays van activiteiten;
- deelnemers informeren over een activiteitenprogramma;
- activiteiten :
 - ontspanningssessies ondersteunen;
 - uitwerken van voorstellingen;
- de animatieruimte klaarmaken en opruimen.

Voor leerlingen uit andere vooropleidingen geldt dat die inhoud extra aandacht vergen.

3.5 Aandachtspunten

Contexten

Gezien de verschillende contexten binnen de studierichting Animator dient de leerling zijn opleidingstraject te vervullen binnen deze contexten: meerdere doelgroepen (jongeren, volwassenen, personen met een handicap, anderstaligen ...), meerdere recreatieve activiteiten (sport, spel, natuur, muziek, cultuur ...).

In dit leerplan gebruiken we termen als bezoekers, gasten, toeristen, recreanten. Het gebruik is sterk afhankelijk van de organisatie waarvoor men werkt en van de context. Ook bij de term 'klantvriendelijkheid' wordt de term 'klant' ruim gezien.

Een aantal contexten kwam al (ruim) aan bod in de derde graad (zie ook beginsituatie). In het zevende leerjaar kunnen die opnieuw aan bod komen maar kan er meer complexiteit in de opdrachten komen; opdrachten kunnen meer worden gemengd en de contexten kunnen ruimer worden gezien.

Uittreksel strafregister

Een stagegever is verplicht om van elke meerderjarige leerling-stagiair die in contact komt met kinderen en jongeren het uittreksel uit het strafregister model Artikel 596.2 (het minderjarigenmodel) te controleren. Het voorleggen van het uittreksel is niet verplicht voor minderjarige leerling-stagiairs.

Moderne vreemde talen

Voor heel wat doelen ligt een samenwerking met de collega's voor MVT voor de hand, om zoveel mogelijk te beantwoorden aan de noden van het werkveld. Vaak zullen deelnemers of collega's immers een andere taal spreken. Het is ook aangewezen om via overleg tussen de taalvakken en de richtingsspecifieke vakken erover te waken dat dezelfde leerinhouden gevarieerd aan bod komen.

Complementaire leerplannen

Voor het zevende leerjaar zijn complementaire leerplannen ontwikkeld zoals Communicatie en interactie, Maatschappelijke oriëntatie en Ondernemerschap. Voor de vorming van leerlingen kan het een meerwaarde zijn om bij de realisatie van leerplandoelen uit dit leerplan de link te leggen met een of meer aspecten uit de complementaire leerplannen waarvoor de school al dan niet heeft gekozen.

Werkplekleren

Verschillende vormen van werkplekleren kunnen een meerwaarde bieden voor de realisatie van dit leerplan en voor de voorbereiding op een vlotte overstap naar de arbeidsmarkt. Werkplekleren omvat een breed continuüm van leeractiviteiten die gericht zijn op het verwerven van algemene en beroepsgerichte competenties waarbij de arbeidssituatie de leeromgeving is. Het kan onder meer gaan om gesimuleerde werkomgevingen, observatie-activiteiten, praktijklessen op verplaatsing, leerlingenstages ... De school heeft de ruimte om een beleid uit te stippelen over welke vormen van werkplekleren een plaats krijgen in de lespraktijk en met welk doel werkplekleren wordt ingezet.

3.6 Leerplanpagina

Wil je als gebruiker van dit leerplan op de hoogte blijven van inspirerend materiaal, achtergrond, professionalisering en lerarennetwerken, surf dan naar de [leerplanpagina](#).

4 Leerplandoelen

4.1 Zinrijk en geïnspireerd

LPD 1 + De leerlingen reflecteren over ethische keuzes.

Wenk: Je kan aandacht hebben voor ethische keuzes die voortvloeien uit de deontologie of plichtenleer. Vanuit casussen reflecteer je met leerlingen over deontologische principes eigen aan het beroep van animator zoals integriteit, discretieplicht,

privacy, vertrouwen, rechten van kinderen en jongeren, het respecteren van de professionele gedragscode binnen de organisatie, schuldig verzuim, het opbouwen van een professionele relatie met collega's ... Je kan leerlingen erop wijzen dat een aantal deontologische principes zijn verankerd in regelgeving. (GDPR/privacy zie LPD 21) ...

Wanneer leerlingen inzicht hebben in verschillende principes kan je hen in gesimuleerde situaties of via casussen ethische keuzes laten duiden.

Wenk: Je kan focussen op vragen of dilemma's waarmee werknemers dagelijks in contact komen. Omgang met en vragen van collega's, diversiteit binnen de deelnemersgroep, omstanders ... kunnen leiden tot ethische vragen die ethische keuzes tot gevolg hebben, bv.

- hoe verhoud je je tegenover de diversiteit in de samenleving?
- reageer je op situaties van discriminatie of xenofobie?
- waarom word je gescreend om toegang te krijgen tot een beroep of werkplek?
- kinderrechten versus plichten.

Wenk: Je kan met je leerlingen een klasdiscussie voeren vanuit een aangebrachte casus uit de actualiteit of naar aanleiding van een ervaring tijdens werkplekleren. Je kan, bv. in samenspraak met de leraar Godsdienst (derde graad), leerlingen kaders of modellen aanreiken om te reflecteren over morele of ethische vragen. Ze bieden leerlingen taal om ethische keuzes te bespreken. Je kan concrete werkvormen uitwerken zoals rollenspel, debat over culturele verschillen in gastvrijheid ...

Wenk: Je kan aan de hand van voorbeelden uit de actualiteit moeilijke of meer complexe situaties die leiden tot ethische vragen en keuzes bespreken. Het kan bv. gaan over situaties van grensoverschrijdend gedrag of agressie ... Vanuit verschillende werkpleksituaties bereid je leerlingen voor op omgangsvormen waarmee ze kunnen worden geconfronteerd vanuit een andere culturele identiteit zoals het zuiderse temperament, meer of minder wenselijk fysiek contact, grenzen bewaken met leidinggevend, collega's en klanten. Je kan ook meer maatschappelijke onderwerpen ter sprake brengen: de plaats van camerabewaking op straat of op de werkplek versus respect voor privacy, het recht op vrije tijd en een zinvolle invulling ervan ...

LPD 2 + De leerlingen dialogeren open en constructief over levensbeschouwing, inspiratie of zingeving.

Duiding: Je kan met leerlingen in gesprek gaan over zingeving of levensbeschouwing. Wanneer je met leerlingen in dialoog gaat over zingeving, bespreek je ervaringen die betekenis of zin geven aan je leven of je bestaan. Zingeving betekent het zoeken naar de zin, de richting of het doel van het leven of van grote ervaringen, gebeurtenissen in het leven.

Duiding: Wanneer mensen een soort Grote houvast of een overkoepelende visie op het leven en op wat het leven zin geeft delen, dan spreek je over een levensbeschouwing. Levensbeschouwingen geven een antwoord op vragen over de oorsprong van het universum en de mens, delen opvattingen over de mens (mensbeeld) en bepalen vanuit een visie op moraal en ethiek (wat is goed en kwaad) het dagelijks handelen. In religieuze levensbeschouwingen of

godsdiensten staat het bestaan van een of meerdere goden centraal en de antwoorden die daaruit voortvloeien. Seculiere levensbeschouwingen, zoals het humanisme, vertrekken vanuit de mens om zin en vorm aan het leven te geven.

Duiding: Je kan met leerlingen reflecteren en in dialoog gaan over inspiratie. Inspiratie komt van het Latijnse woord 'inspirare' dat letterlijk 'inademen' of 'inblazen' van een ziel of 'geest' betekent. Waar iemand zijn inspiratie, innerlijke kracht, bezieling, enthousiasme, gedrevenheid of 'vuur' uithaalt is heel persoonlijk. Dat kan zijn uit natuur, muziek, kunst, literatuur, sport, religie, maar ook een mens of een gebeurtenis kan dienen als bron van inspiratie.

Wenk: Je kan gebeurtenissen en ervaringen tijdens werkplekleren aangrijpen om met dit leerplandoel aan de slag te gaan.

Wenk: Je kan met leerlingen in dialoog gaan aan de hand van een aantal algemene vragen die hen als professionele beroepsbeoefenaar kunnen beroeren zoals

- wat inspireert je om voor dit beroep of voor deze opleiding te kiezen?
- wat versta je onder levenskwaliteit en waar ligt voor jou de balans tussen levenskwaliteit en werk?
- wat geeft jou energie?
- hoe kunnen mensen hoop vinden in situaties van kwetsbaarheid, bv. confrontatie met de ziekte van een collega, een overlijden ...? Hoe kunnen de christelijke visie en andere levensbeschouwelijke visies op hoop een uitdaging vormen voor de eigen visie?

Wenk: In functie van het omgaan met diversiteit op de werkvloer kan je leerlingen constructief kritisch laten reflecteren over eigen en andere levensbeschouwingen:

- wat betekent het dragen van levensbeschouwelijke tekens voor jou?
- hou je rekening met collega's die vasten en waarom zou je dat doen?
- welke culturele gewoonten herken je bij jezelf en bij collega's? Bv. respect voor ouders, de rol van vrouwen en mannen, religieuze rituelen of feestdagen ...

Wenk: Je kan met leerlingen in dialoog gaan over de wijze waarop je vanuit het beroep van animator mee verantwoordelijkheid kan dragen voor je omgeving, de aarde ... (ecologisch bewustzijn - schepping). Je kan met hen reflecteren over de mate waarin zij dat een belangrijke waarde vinden in de uitoefening van hun beroep.

Wenk: Vanuit concrete situatieschetsen kan je met leerlingen stilstaan bij vragen waar ze mogelijk als animator mee worden geconfronteerd zoals

- waar haal je de kracht om staande te blijven in stressvolle situaties?
- wat heb je nodig om je gedragen te weten in het omgaan met kwetsbare situaties: het omgaan met personen met een bijzondere kwetsbaarheid, bv. fysieke of psychische kwetsbaarheid, het omgaan met verdriet of kwaadheid van omstaanders bij een incident ...
- hoe ga je met collega's of medeleerlingen in dialoog over moeilijke thema's zoals gender, een ouder die ziek is, ouders die scheiden of een overlijden?

4.2 Communiceren en informeren

Doelen die leiden naar BK

LPD 3 De leerlingen communiceren vlot met toeristen en recreanten in verschillende communicatieve situaties, rekening houdend met de culturele eigenheid van verschillende doelgroepen en met de organisatiecultuur:

- begroeting;
- afscheid nemen;
- zichzelf voorstellen;
- uitnodigen voor activiteiten.

3de graad: III-OnRe-a LPD 13

Wenk: Je kan oefeningen voorzien waarbij de leerlingen hun verbale en non-verbale communicatie afstemmen op verschillende situaties en doelgroepen. Het is in alle omstandigheden noodzakelijk dat de leerlingen daarbij de juiste attitude voorop stellen.

Wenk: Aandacht voor persoonlijke hygiëne en een frisse uitstraling zijn belangrijk. Denk bv. aan passende lichaamsverzorging bij verschillende weersomstandigheden (warme bestemming of sneeuwbestemming). Vaak verwacht een organisatie ook dat de kledij en het voorkomen aangepast zijn aan de bedrijfscultuur. De leerlingen kunnen proactief nadenken over de mogelijkheden om op een bestemming hun uniform of werkkledij te onderhouden (wassen en strijken). (zie K 2)

Wenk: Het is goed om de leerlingen vertrouwd te maken met de toenemende impact van sociale media en de gevolgen ervan voor het bedrijf. Als animator sta je tussen de klanten en zo kan je op een informele manier tijdig info verzamelen over de service- en producttevredenheid. Bij grote organisaties is die info cruciaal om flexibel te kunnen werken en tijdig te kunnen ingrijpen en klachten te vermijden. Toeristen en recreanten willen ook snel en efficiënt contact kunnen opnemen met de animator. Het is noodzakelijk dat leerlingen hun smartphone of mobiel device gebruiken volgens de verwachtingen van de organisatie.

LPD 4 De leerlingen informeren deelnemers over de werking van een organisatie en stellen een activiteitenprogramma voor.

3de graad: III-OnRe-a LPD 14

Wenk: Je motiveert de leerlingen om voldoende informatie te verzamelen om de eigen kennis van de werking van de organisatie voortdurend te actualiseren.

Wenk: Je geeft het belang aan van de vertaling van de informatie in functie van de doelgroep en de concrete situatie. (bv. seizoen, weersomstandigheden, tijdstip ...) De concrete situatie zorgt er eveneens voor dat de manier waarop men een programma voorstelt anders zal zijn: bv. via online kanalen, via omroepen, individueel de mensen informeren en uitnodigen.

Extra: Bij de meeste bedrijven wordt er ook verwacht dat de animator kan verkopen en

verhuren vanuit de commerciële doelen van het bedrijf. Je kan daar extra aandacht aan schenken.

LPD 5 De leerlingen maken informatieborden en displays van activiteiten en stellen ze op.

3de graad: III-OnRe-a LPD 20

LPD 6 De leerlingen communiceren effectief en doelgericht met het team.

Wenk: Er wordt op de werkplekken verwacht dat de leerlingen professioneel omgaan met bv. een (bedrijfseigen) smartphone of tablet. Het is aangewezen dat de leerlingen voldoende kunnen oefenen voor beroepspecifieke vaardigheden zoals het gebruik van een passende taal, digitale etiquette, opvolgen van afspraken, wijzigingen en updates, raadplegen van up-to-date timetables en GDPR.

Wenk: De leerlingen leren de hiërarchie en de organisatiecultuur respecteren. Ze kunnen bv. eigen ongenoegen uiten, maar op een respectvolle manier en tegenover de juiste persoon. Over de werking van het bedrijf of over collega's of klanten klagen tegen andere collega's omdat men de verantwoordelijke niet durft aan te spreken heeft vaak een omgekeerd effect.

Collegialiteit en loyaliteit blijven steeds belangrijk. Interne discussies zijn mogelijk, maar blijven binnen de bedrijfsmuren.

Wenk: De leerlingen leren communiceren met collega's en leidinggevenden over moeilijke situaties of omstandigheden: bv. grensoverschrijdend gedrag binnen het team (collega's of leidinggevenden) of bij externen of deelnemers, normen en waarden die anders zijn dan die van hen, overtredingen van de wetgeving zoals omgang met alcohol en stimulerende middelen. Vaak kan je werken met casussen vanop de werkplekken. Je kan de leerlingen via voorbeelden leren om gepast te reageren (zie ook LPD 1+).

Wenk: Procedures bij klachten: heel vaak is het niet de taak van de animator om klachten op te lossen, maar hij kan wel klachten of ongenoegen melden bij de verantwoordelijken.

Wenk: Je kan je leerlingen voorbereiden op de teambesprekingen waarop ze worden geëvalueerd: ze leren omgaan met directe feedback, targets, peerevaluatie ...

Extra: Het is binnen een team ook belangrijk dat er informeel kan worden gecommuniceerd. Je kan de leerlingen met voorbeelden leren waar, wanneer en hoe dat gepast is of niet.

4.3 Activiteiten organiseren en voorbereiden

Doelen die leiden naar BK

LPD 7 De leerlingen organiseren doelgroepgerichte ontspanningsactiviteiten en passen die aan naargelang van het verloop van een dag of week.

★ Time management

Wenk: Voorbeelden van activiteiten: sport, spel, natuur, muziek of cultuur, creatieve of educatieve activiteiten ...

Doelgroepen zoals jongeren, volwassenen, personen met een handicap of anderstaligen.

Wenk: Het plannen van een programma houdt in dat de leerlingen de geplande activiteiten kennen en goed inschatten. Niet enkel de activiteit zelf maar ook wat vooraf en nadien gebeurt, bv. tijd voor verplaatsing, tijd voor het maken van afspraken ... Het is eveneens noodzakelijk dat met externe factoren rekening wordt gehouden en dat dus vooraf goed wordt gecheckt of alles mogelijk is, bv. beschikbaarheid locatie, beschikbaarheid personeel, beschikbaarheid materialen ...

Wenk: Bij het plannen houd je er rekening mee dat situaties kunnen wijzigen en dat er dus flexibel moet kunnen worden aangepast. Je laat de leerlingen ook nadenken hoe ze omgaan met latkomers.

Wenk: Dit leerplandoel biedt mogelijkheden om de digitale vaardigheden van de leerlingen verder uit te breiden in een professionele context.

LPD 8 De leerlingen bereiden activiteiten voor met het team.

- ★ Opbouw van een activiteit
 - Spelregels
 - Presentatieteksten
 - (Ped)agogiek en didactiek
 - Rechten van het kind en bescherming van minderjarigen
 - Technieken voor handvaardigheid

3de graad: III-OnRe-a LPD 19

Wenk: Je hebt aandacht voor samenwerken, het groepsproces, het hanteren van sociale en communicatieve vaardigheden, het belang van gemeenschappelijke afspraken ...

Wenk: Je kan leerlingen zowel in schoolse als in beroepsgerichte contexten tijdens praktijklessen op verplaatsing of extra-muros-activiteiten beroepsgerichte houdingen en vaardigheden laten inoefenen bij het samenwerken met anderen.

Wenk: Bij het voorbereiden is het belangrijk dat de leerlingen binnen het voorziene budget en binnen de logistieke mogelijkheden werken. Het voorziene budget wordt gecommuniceerd vanuit de planning. De leerlingen onderzoeken de logistieke mogelijkheden en handelen economisch en duurzaam.

Wenk: Je kan bij de voorbereiding rekening laten houden met de mogelijkheden voor mensen met specifieke beperkingen.

Wenk: Je kan het belang van een alternatief programma verduidelijken afhankelijk van de weersomstandigheden.

LPD 9 De leerlingen werken voorstellingen uit met het team.

- ★ Technieken voor lichaamsexpressie
 - Decoratietechnieken

Handgereedschap

Wenk: Aspecten zowel op als achter het podium kunnen worden opgenomen door verschillende leden van het team, bv. presentatie, aankleding locatie, act, scenario opvolgen, backstage assistentie ... Laat leerlingen de verschillende rollen inoefenen.

LPD 10 De leerlingen organiseren excursies, vergelijken kostprijzen, bepalen het budget, reserveren locaties, verblijf en vervoer rekening houdend met principes van duurzaamheid en volgen de administratie en het voorziene budget op.

Wenk: Vooraf is het belangrijk dat de leerlingen zich goed informeren over de wensen van de opdrachtgever. Het budget speelt daarbij zeker een belangrijke rol.

Wenk: Om kostprijzen te vergelijken kunnen de leerlingen verschillende offertes opvragen. Dat zal vaak gebeuren in een andere taal. Samenwerking met de taalvakken zal daarbij essentieel zijn.

Wenk: Bij reservatie van locaties, verblijf of vervoer is het belangrijk dat de financiële aspecten goed worden geregeld en opgevolgd en dat de nodige afspraken vastliggen. Dat kan worden ingeoefend vanuit fictieve maar realiteitsgetrouwe situaties. Betalingsmodaliteiten komen aan bod.

Wenk: Je kan erop wijzen dat alle gemaakte afspraken moeten worden opgevolgd en tussentijds gecheckt.

LPD 11 De leerlingen evalueren een activiteit en stellen verbeteringen voor.

Wenk: Het is goed dat de leerlingen een taal ontwikkelen om suggesties op een constructieve manier te brengen binnen het team.

Wenk: Bij een aantal (meestal grote) bedrijven wordt van de animatoren verwacht dat ze tijdens en na activiteiten op een informele manier info verzamelen omtrent klanttevredenheid. Die info maken ze dan formeel op een teammeeting om zo nog klantgerichter te kunnen werken en klachten te vermijden.

4.4 Materiaal, infrastructuur en veiligheid

Doelen die leiden naar BK

LPD 12 De leerlingen sluiten audiovisuele apparatuur aan en testen ze.

3de graad: III-OnRe-a LPD 22

LPD 13 De leerlingen controleren of de veiligheidsrichtlijnen van materiaal en infrastructuur nauwkeurig worden toegepast.

3de graad: III-OnRe-a LPD 22

Wenk: Je maakt de leerlingen er voortdurend op attent dat veiligheid altijd voorop staat. Wanneer bv. een apparaat niet naar wens functioneert dan geven de leerlingen

dat onmiddellijk door aan de bevoegde afdeling.

Wenk: Je maakt leerlingen duidelijk dat de bedrijfsgebonden veiligheidsrichtlijnen vooraf moeten doornemen, bv. het evacuatieplan van de specifieke werkplek.

Wenk: De uitrusting bij specifieke activiteiten moet vooraf op basis van een checklist worden gecontroleerd. Soms zijn ook tussentijdse controles noodzakelijk.

Wenk: Het kan nodig zijn dat extra documenten worden ingevuld of dat checklists nauwkeurig moeten worden opgevolgd bij bv. activiteiten met kinderen of risicovolle activiteiten.

LPD 14 De leerlingen houden toezicht op een veilig en vlot verloop van een activiteit.

Wenk: Het is aangewezen dat er voldoende aandacht gaat naar het proactief controleren of de uitrusting op een correcte manier wordt gebruikt. Vooraf worden de veiligheidsrichtlijnen duidelijk gecommuniceerd, indien nodig in verschillende talen.

Wenk: Bij het begeleiden van kinderen is het belangrijk dat er continu een visuele controle gebeurt op de aanwezigheid, de veiligheid en het welzijn van de kinderen. Het is belangrijk dat goede afspraken worden gemaakt met de ouders over de aanwezigheid van kinderen en dat die correct worden opgevolgd.

Wenk: Je kan de leerlingen via concrete situaties voorbereiden op eventuele moeilijkheden. Ze ontwikkelen een passende assertiviteit om in te grijpen indien nodig. Vaak moet met andere teamleden worden overlegd.

LPD 15 De leerlingen passen een ongevalsprocedure correct toe indien nodig.

★ EHBO

Wenk: Je leert op school wanneer een ongevalsprocedure al dan niet moet worden toegepast. Die procedure kan verschillen naar gelang van het bedrijf.

Wenk: Bij de voorbereiding van de stage is het goed dat dit al onder de aandacht wordt gebracht.

Wenk: Simulatieoefeningen kunnen helpen. De aandacht kan gaan naar het ongeval zelf, maar ook naar het kordaat optreden om (ongewenst) publiek op een afstand te houden.

LPD 16 De leerlingen maken een animatieruimte klaar en handelen daarbij veilig, ergonomisch en hygiënisch.

3de graad: III-OnRe-a LPD 21

Wenk: Je kan de leerlingen laten kennismaken met een aantal bedrijfsgebonden procedures, bv. het desinfecteren van middelen en materialen. Afhankelijk van de doelgroep kunnen procedures verschillen.

LPD 17 De leerlingen ruimen een animatieruimte op.

★ Onderhoudsproducten en risico's

3de graad: III-OnRe-a LPD 24

Wenk: Bij dit leerplandoel is het goed dat er veel aandacht gaat naar een respectvolle omgang met de middelen en materialen en ruimtes van de organisatie. Alles wordt in dezelfde staat gebracht, zo niet wordt elke onregelmatigheid gemeld aan de bevoegde persoon of dienst. Dat helpt degene die na je komt.

LPD 18 De leerlingen controleren de voorraad van materiaal en uitrusting en geven tekorten aan.

Wenk: Je kan de leerlingen wijzen op hun verantwoordelijkheid bij het correct opmaken en aanvullen van bv. een inventaris, een checklist voor de inhoud van een grimekoffer ...

4.5 Activiteiten uitvoeren

Doelen die leiden naar BK

LPD 19 De leerlingen treden op voor publiek.

★ Technieken voor lichaamsexpressie

Wenk: Je kan de leerlingen motiveren door ze te laten werken vanuit hun al bereikte competenties. Door interactie met anderen en inoefening kunnen ze hun expressiemogelijkheden geleidelijk uitbreiden en bouwen ze zelfvertrouwen op. Verwacht niet dat elke leerling graag vooraan staat en heel expressief is. Er zijn ook taken voor wie wat meer op de achtergrond wil blijven.

LPD 20 De leerlingen bedienen audiovisuele apparatuur tijdens een voorstelling met het team.

Wenk: Enerzijds is het kunnen werken met de apparatuur essentieel, maar anderzijds werk je op dat moment samen met je team. Het is dus heel belangrijk dat er goede afspraken gemaakt zijn en dat die consequent worden opgevolgd.

LPD 21 De leerlingen begeleiden deelnemers tijdens een activiteit.

- ★ (Ped)agogiek en didactiek
Doelgroepen en hun culturele eigenheid
Rechten van het kind en bescherming van minderjarigen
EHBO
GDPR

3de graad: III-OnRe-a LPD 25

Wenk: Bij vele activiteiten wordt verwacht dat de administratie in orde wordt gebracht. Vaak gebeurt dat aan de hand van checklists voor bv. aanwezigheden, specifieke noden of wensen, betalingen ...

Wenk: Heel vaak gaat het om teamwork. Goede afspraken maken en naleven is cruciaal (zie ook LPD 8).

Wenk: Bij verplaatsingen is er voldoende aandacht voor gedrag in het verkeer.

Wenk: Het is goed dat de leerlingen hun aandacht leren verdelen over de verschillende deelnemers en elke deelnemer respectvol benaderen, rekening houdend met culturele gevoeligheden. Sommige deelnemers hebben specifieke aandacht nodig omwille van fysieke of mentale beperkingen, maar soms hebben ook timide mensen extra ondersteuning nodig. Leer de leerlingen oog hebben voor eventueel pestgedrag.

LPD 22 De leerlingen houden toezicht op het naleven van spelregels en omgangsregels.

Wenk: Bij elke activiteit lichten leerlingen de spelregels, afspraken en omgangsregels toe. Je kan werken aan het toepassen van enkele krachtige richtlijnen waar leerlingen oog kunnen voor hebben bij een bepaalde opdracht.

LPD 23 De leerlingen identificeren moeilijkheden of problemen bij deelnemers, grijpen in en brengen indien nodig een verantwoordelijke op de hoogte.

Wenk: Je kan het belang van empathie bij het aanpakken van moeilijkheden verduidelijken. De leerlingen leren omgaan met het zoeken naar een evenwicht tussen empathie, assertiviteit en discretie.

LPD 24 De leerlingen verzorgen animatieactiviteiten voor outdoor en all-weather voorzieningen.

Wenk: Je kan inspelen op seizoensgebonden mogelijkheden en zowel enkele typische zomerse als typische winterse activiteiten verkennen. Het is goed om ook een plan B te voorzien.

LPD 25 De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op.

Wenk: De leerlingen evalueren het eigen professioneel handelen door reflectie op basis van feedback van een verantwoordelijke, teamleden of deelnemers. Ze zetten (nieuwe) materialen, aangepaste methodes en contacten met deskundigen in om de kwaliteit van de activiteiten te verbeteren.

4.6 Internationaal werken

LPD K 1 De leerlingen stemmen het eigen handelen af op socio-culturele kenmerken van de internationale bestemming.

Wenk: Je kan dit het best afstemmen op de stageplaatsen. Zowel de bezoekers als de collega's kunnen uit zeer uiteenlopende landen of culturen komen.

LPD K 2 De leerlingen gaan in dialoog over opportuniteiten en uitdagingen in het leven van een animator op een (verre) bestemming.

Wenk: De volgende onderwerpen kunnen aan bod komen:

- logies, eigen vervoer;
- taakverdeling, dagindeling, seizoensgebondenheid, duur ... ;
- zelfzorg, voeding, hygiëne, fysieke fitheid;
- interculturele aspecten;
- contacten met het thuisfront (familie, school);
- verzekeringen, aansprakelijkheid, te behalen targets;
- contracten, verloning, arbeidsomstandigheden;
- veiligheid en milieu binnen het eigen werkdomein;
- ...

Je kan dit leerplandoel op meerdere momenten aan bod laten komen, bv. door een animator uit te nodigen in de klas, een animator te observeren tijdens een uitstap en ermee in dialoog te gaan, digitale infoverwerving, vanuit een stage ...

LPD K 3 De leerlingen verwoorden de impact van een langdurig verblijf in het buitenland op hun persoonsvorming.

Wenk: De leerlingen worden bij hun stage geconfronteerd met heel uiteenlopende gevoelens die een grote impact kunnen hebben op hun psychisch welbevinden. Voor vele leerlingen is het 'onbekende' niet vanzelfsprekend. Een goede voorbereiding is dus essentieel om te vermijden dat de leerlingen voortijdig afhaken.

Angst, heimwee, eenzaamheid, afwijzing, onzekerheid, stressvolle situaties ... kunnen impact hebben wanneer de leerlingen uit hun comfortzone treden bij een lange stage.

Wenk: Bij het verlaten van hun comfortzone doorlopen ze verschillende fasen van een proces: het leren herkennen, erkennen en omarmen van dat intern proces.

5 Basisuitrusting

Basisuitrusting verwijst naar de infrastructuur en het (didactisch) materiaal die beschikbaar moeten zijn voor de realisatie van de leerplandoelen.

Om de leerplandoelen te realiseren dient de school minimaal de hierna beschreven infrastructuur en materiële en didactische uitrusting ter beschikking te stellen die beantwoordt aan de reglementaire eisen op het vlak van veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en milieu. Specifieke benodigde infrastructuur of uitrusting hoeft niet noodzakelijk beschikbaar te zijn op de school. Beschikbaarheid op de werkplek of een andere externe locatie kan volstaan. We adviseren de school om de grootte van de klasgroep en de beschikbare infrastructuur en uitrusting op elkaar af te stemmen.

5.1 Infrastructuur

Een multifunctioneel leslokaal

- dat qua grootte, akoestiek en inrichting geschikt is om communicatieve werkvormen te organiseren; met de mogelijkheid om (bewegend) beeld en geluid kwaliteitsvol weer te geven;
- met de mogelijkheid om draadloos internet te raadplegen met een aanvaardbare snelheid;

- met stromend water in wasbak om materialen en middelen te onderhouden en reinigen;
- met de nodige opbergruimte in of nabij het vaklokaal die steeds toegankelijk is voor de leerlingen zonder andere lessen te moeten storen;
- met toegang tot (mobile) devices voor leerlingen.

Indien de infrastructuur niet op school beschikbaar is, dan moet kunnen worden uitgeweken naar nabijgelegen locaties.

5.2 Materiaal, toestellen, machines en gereedschappen

- Muur met de nodige panelen of bekleding en bevestigingsmaterialen
- Ladder om veilig in de hoogte te kunnen werken
- Meubilair dat flexibel en gemakkelijk verplaatsbaar is volgens de activiteit
- Kaartmateriaal (fiets- of wandelkaarten) of digitale geografische hulpmiddelen;
- Een verplaatsbare muziekinstallatie, audiovisuele apparatuur of belichtingsapparatuur die kunnen worden aangesloten met behulp van moderne devices (bv. via bluetooth, met smartphone of computer) met aansluitingsmateriaal waarmee veilig kan worden gewerkt
- Gebruiksaanwijzingen en instructiefiches (in samenspraak met de preventieadviseur)
- Gepast onderhoudsmateriaal en handgereedschap voor onderhoud en herstellingen van lokaal, infrastructuur en materialen
- Materialen voor een brede range aan activiteiten: outdoor activiteiten, sportactiviteiten, spelactiviteiten, attracties, muzische bezigheden (beeld, muziek, drama, beweging of media), culturele activiteiten zoals
 - basis sport- en spelmateriaal
 - basis knutselmateriaal (verfgerief, scharen, tekenpapier, nietjesmachine, lijmpistool ...)
 - basis decoratiematerialen
 - basis handgereedschappen
 - basis verkleedkledij en accessoires
- Software voor registratie, rapportering, reservaties en betaling

Het aanwezige materiaal is voldoende voor de grootte van de klasgroep.

5.3 Materiaal en gereedschappen waarover elke leerling moet beschikken

Om de leerplandoelen te realiseren beschikt elke leerling minimaal over onderstaand materiaal. De school bespreekt in de schoolraad wie (de school of de leerling) voor dat materiaal zorgt. De school houdt daarbij uitdrukkelijk rekening met gelijke kansen voor alle leerlingen.

- Smartphone
- Geschikte kledij voor de activiteiten, al dan niet aangepast aan de organisatiecultuur van de werkplekken, zoals regenkledij, goede schoenen, schorten of sportieve kledij

6 Glossarium

In het glossarium vind je synoniemen voor en toelichting bij een aantal handelingswerkwoorden die je terugvindt in leerplandoelen en (specifieke) minimumdoelen van verschillende graden.

Handelingswerkwoord	Synoniem	Toelichting
Analyseren		Verbanden zoeken tussen gegeven data en een (eigen) besluit trekken
Beargumenteren	Verklaren	Motiveren, uitleggen waarom
Beoordelen	Evalueren	Een gemotiveerd waardeoordeel geven
Berekenen	Berekeningen uitvoeren	
Berekeningen uitvoeren	Berekenen	
Beschrijven	Toelichten, uitleggen	
Betekenis geven aan	Interpreteren	
Een (...) cyclus doorlopen	Een (...) proces doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Een (...) proces doorlopen	Een (...) cyclus doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Evalueren	Beoordelen	
Gebruiken	Hanteren, inzetten, toepassen	
Hanteren	Gebruiken, inzetten, toepassen	
Identificeren		Benoemen; aangeven met woorden, beelden ...
Illustreeren		Beschrijven (toelichten, uitleggen) aan de hand van voorbeelden
In dialoog gaan over	In interactie gaan over	
In interactie gaan over	In dialoog gaan over	
Interpreteren	Betekenis geven aan	
Inzetten	Gebruiken, hanteren, toepassen	
Kritisch omgaan met	Kritisch gebruiken	
Kwantificeren		Beredeneren door gebruik te maken van verbanden, formules, vergelijkingen ...
Onderzoeken	Onderzoek voeren	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Onderzoek voeren	Onderzoeken	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Reflecteren over		Kritisch nadenken over en argumenten afwegen zoals in een dialoog, een gedachtewisseling, een paper
Testen	Toetsen	
Toelichten	Beschrijven, uitleggen	
Toepassen	Gebruiken, hanteren, inzetten	
Toetsen	Testen	
Uitleggen	Beschrijven, toelichten	

Verklaren	Beargumenteren	Motiveren, uitleggen waarom
-----------	----------------	-----------------------------

7 Concordantie

7.1 Concordantietabel

De concordantietabel geeft duidelijk aan welke leerplandoelen de doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties (BK) realiseren.

Leerplandoel	Doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties
1	-
2	-
3	BK 1; BK 7; Bk b
4	BK 9
5	BK 8
6	BK 1; BK 7
7	BK 10; BK b; BK i; BK n
8	BK 3; BK 19; BK j; BK k; BK l
9	BK 11; BK g; BK m
10	BK 3; BK 18; BK 19
11	BK 2; BK 17
12	BK 6; BK a
13	BK 1; BK 4; BK 6
14	BK 4; BK 14
15	BK 6; BK c
16	BK 4; BK 12
17	BK 4; BK 16; BK h; BK o
18	BK 16
19	BK 11; BK m
20	BK 1; BK 11; BK a
21	BK 13; BK b; BK c; BK f; BK j; BK k
22	BK 14
23	BK 15; BK b; BK c; BK k
24	BK 10; BK 11; BK i

7.2 Doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.
5. De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op.
6. De leerlingen controleren de werking en de veiligheidsuitrusting van het materiaal en de infrastructuur en passen een ongevalsprocedure toe indien nodig.
7. De leerlingen communiceren doelgericht.
8. De leerlingen maken en stellen informatieborden en displays van activiteiten op.
9. De leerlingen informeren deelnemers over de werking van een organisatie en stellen een activiteitenprogramma voor.
10. De leerlingen organiseren ontspanningssessies (zoals sport, spel, natuur en muziek) en passen die aan naargelang van het verloop van een dag of week.
11. De leerlingen werken voorstellingen uit (zoals inhoud, maken van kostuums en repetities) en treden op voor publiek.
12. De leerlingen maken een animatieruimte klaar.
13. De leerlingen begeleiden deelnemers tijdens een activiteit.
14. De leerlingen houden toezicht op een veilig en vlot verloop van een activiteit en op het naleven van spelregels en omgangsregels.
15. De leerlingen identificeren moeilijkheden of problemen bij deelnemers, grijpen in en brengen indien nodig een verantwoordelijke op de hoogte.
16. De leerlingen ruimen een animatieruimte op, controleren de voorraad van materiaal en uitrusting en geven tekorten aan (zoals bevoorrading, melden van storingen en werkzaamheden aanvragen).
17. De leerlingen evalueren een activiteit en stellen verbeteringen voor.
18. De leerlingen organiseren excursies, vergelijken kostprijzen en reserveren locaties, verblijf en vervoer.
19. De leerlingen bepalen een budget en volgen de eigen administratie en het voorziene budget op.

Aanvullende onderliggende kennis

De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.

- a. Audiovisuele apparatuur
- b. Doelgroepen en hun culturele eigenheid
- c. EHBO
- f. GDPR
- g. Handgereedschap
- h. Onderhoudsproducten en risico's
- i. Ontspanningsactiviteiten
- j. (Ped)agogiek en didactiek
- k. Rechten van het kind en bescherming van minderjarigen
- l. Technieken voor handvaardigheid
- m. Technieken voor lichaamsexpressie
- n. Time management
- o. Voorschriften voor afvalbeheer

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Het leerplanconcept: vijf uitgangspunten	3
1.2	De vormingscirkel – de opdracht van secundair onderwijs	3
1.3	Ruimte voor leraren(teams) en scholen	4
1.4	Differentiatie	4
1.5	Opbouw van leerplannen.....	6
2	Situering	7
2.1	Beginsituatie	7
2.2	Plaats in de lessentabel.....	7
3	Pedagogisch-didactische duiding	7
3.1	Animator en het vormingsconcept	7
3.2	Krachtlijnen	8
3.3	Opbouw.....	9
3.4	Beginsituatie	9
3.5	Aandachtspunten.....	9
3.6	Leerplanpagina.....	10
4	Leerplandoelen	10
4.1	Zinrijk en geïnspireerd	10
4.2	Communiceren en informeren	13
4.3	Activiteiten organiseren en voorbereiden	14
4.4	Materiaal, infrastructuur en veiligheid	16
4.5	Activiteiten uitvoeren	18
4.6	Internationaal werken.....	19
5	Basisuitrusting	20
5.1	Infrastructuur	20
5.2	Materiaal, toestellen, machines en gereedschappen.....	21
5.3	Materiaal en gereedschappen waarover elke leerling moet beschikken	21
6	Glossarium.....	21
7	Concordantie	23
7.1	Concordantietabel.....	23
7.2	Doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties	24

ONTWERP